

Становище

доц.д-р Борис Кирилов Сергинов

за дисертационния труд на докторант
РУМЯНА СЕКУЛОВА КРУМОВА

на тема:

„РИСУВАНЕТО КАТО СРЕДСТВО ЗА ВИЗУАЛИЗАЦИЯ И РАЗВИТИЕ
НА АРХИТЕКТУРНА ИДЕЯ“

за кандидатурата за образователна и научна степен „ДОКТОР“ в департамент
„Дизайн“ ДП „Дизайн“ при Нов Български Университет, г.София

шифър 8.2 „Изобразително изкуство“

представена за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ по
научна специалност „Изобразително изкуство“ шифър 8.2

1. Актуалност и научна значимост на дисертацията представена за присъждане на образователна и научна степен „ДОКТОР“.

Разработваната тема е насочена към проблема да се проучи в исторически и съвременен план ролята на рисунката в архитектурното творчество, да се систематизират теоретичните закономерности във видовете рисунки, използвани за реализация на архитектурни идеи в съвременното архитектурно проектиране, за да се потърсят пътища за оптимално използване на обучението по рисуване на бъдещите архитекти към усъвършенстване на професионалната им подготовка и по-специално на способността им да създава творчески продукт. Секулова проучва теоретичните аспекти на рисуването и го разглежда и анализира, като комплекс от методики в рисуването и архитектура. Докторантът отбелязва и доказва, че съвременния подход към рисуването в архитектурата, надскача простата имитация на съществуващи образци или на природни форми, ами се изразява на ниво различна графична знаковост и символност и е развиващ се процес, в който се включват и много аспекти на архитектурното мислене и поведение. Документите и доказателствата представени и изготвени защитават тезата, че рисуването в архитектурата е неизследван феномен, който от една страна е динамичен процес и търпи постоянно развитие от друга страна е проявление на система от правила за реализиране на дадени обекти и архитектурни изображения.

Систематични изследвания върху рисуването в архитектурата не са правени до сега в рамките на Българската академична и университетска общност и са рядкост и изключение дори в чуждестранната академична среда. Никога до този момент, например не е изследвано и анализирано, че основната цел при създаването на рисунки е въпросната рисунка да остави траен отпечатък в съзнанието на проектиращия архитект, той да се вдъхнови от нея за нови форми свързани пряко с определен проект или проектиран обект и да бъде тя разпознаваема в тази архитектурна пластика. Рисуването в архитектурата не се изчерпва с употребата на форма и цветове, то лежи в концептуалната основа на обектите. Огромната липса на информация по изследвания въпрос, засяга пряко докторанта като поради това се налага проучването на монографични теми, статии и изследвания на

различни езици с различна структура и статус, които Секулова превежда и систематизира за да цитира в своя труд. Резултата е обобщаващо изследване с поглед към цялостната структура на процесите, протичащи в рисуването за архитектурната среда. Такова изследване е рядкост и изключение и разглежданата дисертация го доказва.

Предложеният за становище дисертационен труд е фокусиран върху опита да се обобщи като модел за изследване една ситуация в която до голяма степен за да се определи природата на рисуването в архитектурната среда, трябва да се признае съвременната гъвкавост и многоликост на засяганата проблематика и да се разширят границите на изследването извън чисто визуалната страна, което превръща модела на дисертацията в интердисциплинарен.

В този смисъл работата по докторантския труд се базира, както констатирахме по горе, върху един интердисциплинарен поглед към проблематиката, като съчетава според мен "изкуствоведски, културологични, социологически и др. гледни точки" и изследователски методи, като сравнителен анализ и метода (Вьолфлин) успешно прилаган при изследване на пластичните изкуства. Като цяло представеният за становище текст е научно плътен и в него читателя диша свободно следвайки логиката на изложение, той получава представата за един историографски и структуралистки подход.

2. Обект и предмет на изследването

Обект на изследването са ръчно създадените архитектурни рисунки, като средство за визуализация и комуникация на архитекта в проектантския процес.

Предмет на изследването е симбиозата между рисуване и архитектурно проектиране.

3. Цел и задачи на изследването

Целта на настоящата дисертация е да разшири работния и теоретичен обхват на рисуването определено, като творческо визуализиране на изобразителни и архитектурни идеи в съвременната практика на архитекти и художници. Това надхвърля разглеждането на рисунката, като изкуство само по себе си и показва новите възможности на традиционното сътрудничество между рисуване и визуализиране в архитектурното проектиране по нов начин.

Задача на изследването е да се концентрира проучването върху особеностите на архитектурната графика направена, чрез скициране или рисуване от натура до развитието ѝ в изображения на архитектурна идея в проектантския процес. Изискванията и потребността да се представи най-адекватно авторовата идея в архитектурното проектиране, създава необходимостта от развитие на изразните средства в него.

Тезата е онагледена с цветни приложения от творби на съвременни архитекти, които поясняват представените факти и доказват изложението.

4. Методи на изследването

Чрез анализ и синтез на основата на сравнения в проучването на рисунки при архитекти и художници, се разкриват различията на архитектурните рисунки спрямо рисунките в художествената практика. Установяват се и доказват, чрез способите на научните сравнения и обобщения аналозиите и взаимодействията между рисунките и компютърно създадените изображения.

Архитектурната графика разглеждана, като графичен способ е показана като самостоятелен визуален език за оформяне на архитектурни идеи. Анализират се нейните комуникативни и когнитивни функции и елементи. Показват се тенденциите и иновациите в използване на графичния език в работата на архитекта, чрез лични наблюдения и критичен анализ.

В изложението на дисертационния труд са определени научно понятията "рисунок", "абстрактно", "органично", като включени в изследваните от автора тези и разискванията от анкета, направена сред съвременни архитекти.

Работата на доктората по темата показва, че научноизследователският подход е основателен при работа върху конкретния проблем. Разработваната тема конкретизира явления и прави ясни и задълбочени изводи а именно:

- Рисуването в архитектурната среда отдавна е надскочила чисто визуалната изразност.
- В голяма част от рисуването не е просто условие и средство за работа по архитектурен проект, а активен елемент участващ в мисленето и концепциите на архитекта.
- Рисуването е източник на вдъхновение, както за оформянето на пластиката на пространството, така и за цялостното архитектурно решение.

- Съществуват различни видове рисуване в архитектурата според възможния избор за нейната реализация:
 - консервативен – точно рисуване за всеки архитектурен обект;
 - ограничителен – съобразяване с определени параметри на архитектурното проектиране;
 - гъвкав – свързан с бързата скица
 - свободен – чрез рисуването се изявяват чрез други елементи като част от проекта силата на линията на петното и силуета.

В този смисъл работата на докторанта обогатява с понятия разбирането за рисуване в архитектурата, разглеждайки го в изкуствоведски, културологични и социологически план

2. Приноси на автора:

1. Изследва *генезиса на рисуването в архитектурата.*
2. *Анализира различните понятия свързани с рисуването в архитектурата, техният вид и структура.*
4. *Изследва проявленията на рисуването в архитектурата при комплексни обекти*
5. *Може да се обобщи, че днес не съществува общовалиден модел на развитие на творческото мислене при архитектите. То се визуализира обаче най-пряко и с възможност за развитие, чрез рисуването.*
6. *Архитектите оформят градовете чрез прецедента, първоначално рисувайки идеите си и едновременно с това, гледат напред към някакво непознато бъдеще, завършвайки визуализацията си с CAD изображения.*
7. *Доказано е, че в архитектурното проектиране, идейните скици са генезиса на бъдещата архитектура. Те визуализират хрумванията на създателя им и показват пълноценността и вариантноста на проектантския процес.*
8. *Доказано е, че чрез рисунките си архитектът комуникира най-пряко с клиента и с останалите участници в проектантския процес.*
9. *Опитът от скициране на архитектура е необходим в научаване гледането, проучването на места и обекти, чрез придобиване на графичен опит. Комбинацията от дву и три измерни рисунки означава, че архитектът или дизайнерът използват изображения в аксонометрична или конична перспектива, за свързване на тяхното значение в едно цяло.*
10. *Установено е, че изборът на методи в рисуването зависи от много фактори, като естеството на решавания проблем, времето за реализация, качествата и уменията на архитекта.*
11. *Не може да се създават качествени архитектурни проекти и*

дизайн продукти без да съществуват знания и умения в студента и твореца архитект за наблюдение и изобразяване, развити чрез рисуването.

Научно-приложната стойност на дисертационния труд относно рисуването в архитектурата се изразява по отношение на:

1. Съставяне на модел за изследване относно теми свързани с рисуването при архитектурни обекти.

2. Анализирание на огромното многообразие на образци в рисуването за архитектурата с цел подпомагане в креативна посока на студентите, архитектите и творците при бъдещи разработки в тази обширна област, каквато е рисуването.

Налице са както следват:

Дисертацията се състои от анотация, резюме на английски език, съдържание, което включва: въведение, изложение в шест глави, Общи изводи след всяка глава, заключение, критичен анализ. Изводи и препоръки, репродукции, библиография, списък на цитиранията под черта, две приложения с анкета и диаграма, автореферат с приноси и научни публикации от автора.-общо 282 страници, 142 стр. Текст и 140 стр. Репродукции / с 230 броя изображения / към основния текст с 182 източника на използвана литература (142 литературни източници, 40 електронни материали).

Обобщение

- . Авторефератът правилно отразява съдържанието на дисертационния труд.
- . Изследването както и проучвателната дейност са лично дело на докторанта.
- . По отношение на структурата на доктората правя забележка на докторанта за определената липса на стройна система при определянето на целите на дисертацията.
- . Въпреки горната забележка доктората е добре структуриран логически и представя ясно определени значими заключения на изследването.
- . Хипотезата на докторанта и формулираните изводи са защитени убедително.
- . На лице са и горе изброените приноси на дисертацията.

Заклучение:

Оценявам научните качества и приноси на дисертационния труд, неговата обществена, социална, научна и творческа значимост, личния принос на докторанта и практическата полезност и актуалност на изследвания проблем, предлагам на уважаемите членове на научното жури да дадат съгласието си за присъждането на образователна и научна степен „Доктор“ на Румяна Крумова Секулова по шифър 8.2 „Изобразително изкуство“

10.06.2013 г.
гр. София

Становище
(доц. д-р Борис Сергинов)